

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕОГРАД
по ревизији сврсисходности пословања „Управљање индустријским
отпадним водама“**

Број: 400-297/2022-06/61
Београд, 22. март 2023. године

Садржај:

1. УВОД.....	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	4
ПРИОРИТЕТ 2 – НЕСВРСИСХОДНОСТИ КОЈЕ ЈЕ МОГУЋЕ ОТКЛОНИТИ У РОКУ ДО ГОДИНУ ДАНА.	4
2.1 ЗАКЉУЧАК 3: УСПОСТАВЉЕНИ СУ НАДЗОР И КОНТРОЛА НАД ПОСРЕДНИМ ЗАГАЂЕЊЕМ ВОДА, ДОК ЈЕ НАД НЕПОСРЕДНИМ ЗАГАЂЕЊЕМ ВОДА ПОТРЕБНО УНАПРЕЂЕЊЕ ИСТИХ, ДОНОШЕЊЕМ, ИЗМЕНОМ И СПРОВОЂЕЊЕМ ПРОПИСА, КАО И УНАПРЕЂЕЊЕ НАДЗОРА НАД ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА КОЈИ ИСПУШТАЈУ ОТПАДНЕ ВОДЕ У РЕЦИПИЈЕНТ БЕЗ ПРИБАВЉЕНЕ ВОДНЕ ДОЗВОЛЕ.	4
2.1.1 Министарство заштите животне средине је издавало решења обвезницима плаћања накнаде за посредно загађивање вода, док се издавање решења за непосредно загађивање вода не врши очекиваном динамиком, обвезници су подносили примедбе на висину накнаде, услед чега је министарство поднело предлог за измену Закона о накнадама за коришћење јавних добара.	4
2.1.1.1 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	4
2.1.1.2 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	4
2.1.1.3 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	5
2.1.1.4 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	6
2.1.1.5 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	6
2.1.1.6 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	7
2.1.1.7 ОПИС НЕСВРСИСХОДНОСТИ.....	7
2.1.1.8 ИСКАЗАНЕ МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ.....	8
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	8

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Управљање индустријским отпадним водама“ број: 400-297/2022-06/41 од 15. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије Министарства заштите животне средине захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај а затим и уређени одазивни извештај (у даљем тексту одазивни извештај), које је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 3: Успостављени су надзор и контрола над посредним загађењем вода, док је над непосредним загађењем вода потребно унапређење истих, доношењем, изменом и спровођењем прописа, као и унапређење надзора над привредним субјектима који испуштају отпадне воде у реципијент без прибављене водне дозволе.

2.1.1 Министарство заштите животне средине је издавало решења обвезницима плаћања накнаде за посредно загађивање вода, док се издавање решења за непосредно загађивање вода не врши очекиваном динамиком, обвезници су подносили примедбе на висину накнаде, услед чега је министарство поднело предлог за измену Закона о накнадама за коришћење јавних добара.

2.1.1.1 Опис несврсисходности

У складу са Законом о водама, Министар надлежан за послове водопривреде и министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописују:

- 1) начин, услове и место за постављање уређаја за мерење количина, узимање узорака и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент;
- 2) садржину извештаја о извршеним мерењима количина и испитивања квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и начин и рокове његовог достављања.

Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима није уређен начин и рокови достављања извештаја.

На основу наведеног дата је препорука Министарству заштите животне средине да ближе уреди начин и рок достављања извештаја о извршеним мерењима квалитета отпадних вода (Налаз 3.1).

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине је доставило потписан и оверен одазивни извештај у коме је навело мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја ради отклањања несврсисходности. Наведено је да је Одељење за отпадне воде сачинило предлог новог правилника којим ће се заменити Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима¹, у циљу раздвајања извештавања свих субјеката који имају обавезу извештавања у складу са чл. 98 и 99 Закона о водама и извештавања за потребе вођења Националног регистра извора загађивања, за који је надлежна Агенција за заштиту животне средине (даље: Агенција). Надаље, наводи се да је предложено достављање извештаја Министарству у

¹ „Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон

електронској форми, након извршеног мерења, у складу са прописаним минималним годишњим бројем узорковања, као и Агенцији уносом података у информациони систем Агенције, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину. Министарство у одазивном извештају наводи да је циљ да се прикупе извештаји о квалитету отпадних вода од свих субјеката којима је ова обавеза прописана, а не само од "великих загађивача", који достављају извештаје Агенцији.

Министарство заштите животне средине у одазиваном извештају навело је мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то израда базе података о свим загађивачима отпадним водама у Републици Србији за потребе извештавања о извршеним мерењима квалитета отпадних вода. Наводи се да је одељење за отпадне воде покренуло иницијативу за израду интерне базе података свих загађивача отпадним водама као и да је у току припрема дописа у форми Обавештења о обавези достављања извештаја о испитивању количине и квалитета отпадних вода, који ће бити достављени свим субјектима који имају обавезу извештавања (за комуналне и индустријске отпадне воде).

Као период у коме се планира предузимање мера наводи се период од најмање годину дана, када је реално очекивати значајан напредак у успостављању система извештавања о извршеним мерењима квалитета отпадних вода.

У одазивном извештају наведено је да је за предузимање мера исправљања одговоран начелник Одељења за отпадне воде, Сектор за управљање отпадом и отпадним водама.

Докази:

- Сачињен Предлог правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима;
- Одазивни извештај у форми акционог плана.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.1.3 Опис несврсисходности

Министар у чијој су надлежности послови заштите животне средине прописује садржину годишњег извештаја који обвезници накнаде за непосредно загађивање вода достављају Агенцији, као и изглед обрасца и начин његовог достављања. Министар није донео подзаконски акт којим се прописује садржина годишњег извештаја, као и изглед обрасца и начин његовог достављања.

На основу наведеног дата је препорука Министарству заштите животне средине да донесе подзаконски акт у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара којим се прописује садржина годишњег извештаја који обвезници накнаде за непосредно загађивање вода достављају Агенцији као и изглед обрасца и начин његовог достављања (Налаз 3.1).

2.1.1.4 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине доставило је оверен и потписан одазивни извештај у коме је навело мере исправљања које ће предузети ради отклањања несврсисходности наводећи да је спровођење истог везано за одредбе Закона о накнадама за коришћење јавних добара који је у поступку измена и допуна и да је неопходно да се сачека ступање на снагу измена и допуна наведеног закона.

Предлог Министарства заштите животне средине је да се у Закону о накнадама за коришћење јавних добара измени формула на основу које се израчунава висина накнаде за непосредно загађивање вода. Предлог за измену наведеног закона у делу Прилога 7 односи се на висину износа.

У одазивном извештају Министарство заштите животне средине је навело да је доставило Министарству финансија предлоге за измену Закона о накнадама за коришћење јавних добара и да ће по ступању на снагу измена и допуна закона, бити донет подзаконски акт.

Као период за предузимање мера за отклањање несврсисходности наведено је да ће подзаконски акт бити донет у року од годину дана осим ако одредбама Закона о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара не буде прописан другачији рок.

У одазивном извештају наведено је да је за предузимање мера исправљања одговоран помоћник министра, Сектор за отпад и отпадне воде.

Докази:

- Допис Министарству финансија са предлозима за измену и допуна Закона о накнадама за коришћење јавних добара;
- Одазивни извештај у форми акционог плана

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.1.5 Опис несврсисходности

Утврђивање накнаде за загађивање вода односно обрачун и задужење обвезника плаћања накнаде врши министарство у чијој су надлежности послови заштите животне средине решењем на основу годишњег извештаја Агенције за заштиту животне средине.

Агенција за заштиту животне средине дужна је да самостално или у сарадњи са надлежном инспекцијском службом врши контролу достављања података за Национални регистар извора загађивања животне средине и контролу тачности достављених података.

За 2020. годину Агенција је у 2021. и 2022. години Министарству доставила више годишњих извештаја о стављању на тржиште Републике Србије минералних ђубрива, средстава за заштиту биља, детерџената са фосфатима ради обрачуна накнаде за посредно загађивање вода.

Према презентованим подацима, Агенција за заштиту животне средине доставила је Министарству заштите животне средине више годишњих извештаја у вези

непосредног загађивања вода за 2020. годину, које је утврдила на основу пријава за ПРИЗ (образац 3), а не на основу акта којим се прописује садржина годишњег извештаја, као и изглед обрасца и начин његовог достављања.

На основу наведеног дата је препорука Министарству заштите животне средине да ближе уреди начин поступања запослених у Агенцији за заштиту животне средине и Министарству заштите животне средине по непотпуним и нетачним пријавама правних лица који су обвезници плаћања накнаде за посредно и непосредно загађивање вода, као и поступање у случају да обвезници плаћања накнаде нису поднели пријаве на основу којих се, у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара, обрачунава накнада за загађивање вода (Налаз 3.1);

2.1.1.6 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине је доставило потписан и оверен одазивни извештај у коме је навело мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то да ће акт бити донет након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара и правилника којим се прописује садржина годишњег извештаја који обвезници накнаде достављају Агенцији као и изглед обрасца и начин његовог достављања.

У одазивном извештају наведено је да је за предузимање мера исправљања одговорна министарка.

У одазивном извештају наведено је да ће мере исправљања бити донете и примењене у року од годину дана.

Докази:

- Одазивни извештај у форми акционог плана

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.1.7 Опис несврсисходности

Агенција за заштиту животне средине је Министарству, Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини доставила списак предузећа која нису испунила своју обавезу извештавања о производима који посредно загађују воде за 2020. годину. Наведени преглед је достављен у циљу вршења контроле произвођача и увозника наведених производа и налагања достављања одговарајућих података Агенцији.

У поступку ревизије Министарство заштите животне средине је спровело инспекцијски надзор над привредним субјектима који нису испунили своју обавезу извештавања о производима који посредно загађују воде за 2020. годину у циљу обрачуна накнада за посредно загађивање вода, а није спроводила надзор над предузећима односно обвезницима накнаде за непосредно загађивање вода.

На основу наведеног дата је препорука Министарству заштите животне средине да планира и спроводи инспекцијске надзоре привредних субјеката који нису доставили податке или су доставили нетачне податке за непосредно загађивање вода (Налаз 3.1).

2.1.1.8 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине доставило је потписан и оверен одазивни извештај у коме је навело мере исправљања које су предузете ради отклањања несврсисходности и то да је сачињен Годишњи план инспекцијских надзора Инспекције за заштиту животне средине за 2023. годину, да су планирани и ванредни инспекцијски надзори по захтевима Агенције за заштиту животне средине, током целе године (сва 4 квартала 2023. године), а између осталог и по питању достављања података за непосредно загађивање вода.

У одазивном извештају наведене су и мере исправљања које ће бити предузете ради отклањања несврсисходности и то: вршење ванредних инспекцијских надзора над привредним субјектима који нису доставили податке Агенцији за заштиту животне средине, за непосредно загађивање вода, по захтеву Агенције за заштиту животне средине и на основу достављених података о обвезницима пријављивања.

У одазивном извештају наведено је да се планира да ће се предузимање мера извршити током 2023. године, по достављању захтева и потребних података од стране Агенције за заштиту животне средине.

У одазивном извештају наведено је да је за предузимање мера исправљања одговоран помоћник министра, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини.

Доказ:

- План инспекцијског надзора за 2023. годину
- Одазивни извештај у форми акционог плана

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (одазивног извештаја у форми акционог плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене и описане у одазивном извештају у форми акционог плана који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
22. март 2023. године